

Muntañola, la cara amable de l'humor

L'humor entranyable de Joaquim Muntañola (1914-2012) ha acompanyat diverses generacions de catalans a través dels seus coneguts dibuixos, historietes i acudits, però també en multitud d'auques, articles, llibres o comèdies.

La seva obra, extensa i variada, deixa un testimoni entranyable i simpàtic d'un llarg període de temps que va de la breu experiència de la Segona República fins a la primera dècada del segle XXI.

Polifacètic i prolífic, va publicar la seva primera vinyeta a la revista *Xut!*, dirigida per Valentí Castanys, i durant els anys trenta col·laborà a *En Patufet*, *TBO*, *El Be Negre*, *Lecturas*, o *Papitu*. Va realitzar una vinyeta diària per a *La Vanguardia* durant més de dues dècades, i també va deixar milers d'acudits en un gran nombre de diaris i revistes, des de *El Correo Catalán*, *El Mundo Deportivo*, *Dicen* o *Vida Deportiva* a *Tele/Estel*, *Atalaya*, *Don Balón*, *Ellas* o *Tío Vivo*.

Inquiet i tastaolletes, fou un precursor del cinema d'animació, associat amb Francisco Rovira Beleta o Josep Escobar en els anys quaranta, i de la publicitat, a la que aplicà l'humor com a recurs per a augmentar la confiança entre la marca i els consumidors, i explorà diversos mons, com l'escultura, el cartellisme, el cinema, o la ràdio.

De la seva obra en destaca la capacitat per trobar el punt de comicitat en les situacions més quotidianes. Perquè Muntañola ha estat per sobre de tot un humorista de la quotidianitat, que ha aconseguit capturar en petites càpsules iròniques la manera de ser de la societat catalana.

Comissaris:

Jaume Capdevila, Kap
Ferran Pujol

Agraïments:

Francesc Fontbona, Núria Grau, Maria del Tura Molas
i Elvira Permanyer

VITRINA 1 Premsa

La major part de l'obra de Joaquim Muntañola es troba a les hemeroteques. Principalment a través dels dibuixos, però també amb multitud de textos, ha estat un creador prolífic, amb una capacitat productiva extraordinària, que ha omplert milers de pàgines de la nostra premsa.

- En Patufet*. (1938). Top: P.P. 1600-1625.
- L'Esquix*. (1932). Top: RRC-8-0181.
- ¿Qué le dijo...?* (1943). Top: S-8-4149.
- Gránulos*. (1974). Top: S-8-3853.
- Locus*. (1955). Top: BTHem PP-Premsa-1955.
- Tururut!* (1953). Top: BTHem PP-Premsa-1953.
- Patufet*. (1972). Top: S-8-0120.

VITRINA 2 Premsa

Durant els anys seixanta, Muntañola va estar publicant cinc acudits diaris a cinc publicacions diferents, a banda dels seus articles, cròniques de viatges, contes, auques i historietes. El seu humor fresc i amable encaixa amb publicacions infantils, humorístiques o d'informació general.

- La Vanguardia*. (13-08-1978). Top: 07(46.71Bar) Van GFol.
- Dicen...* (1955). Top: S-4-4020.
- TBO*. (Extra "Josechu el Vasco", 1979). Top: Giv-IIB 5/23.
- Atalaya*. (1946). Top: 087.5 (05) Ata 8°.
- Arlequín*. (1946). Top: BerRes. 33-4°.

VITRINA 3 Llibres

Muntañola ha publicat un llibre de memòries, diverses novel·les, llibres de narracions, cròniques de viatge, i especialment, llibres de dibuixos i acudits, que usualment agrupa en reculls temàtics. També ha fet d'il·lustrador per a llibres d'altres amb el seu traç espontani i dúctil.

- El humor de Muntañola*. (1973). Top: 741.5(082.1)Mun-12°.
- Las monas*. (1962). Top: 84-8-2868.
- La memòria fa pessigolles*. (2008). Top: 2008-8-22818.
- ¡Salve Cayo!* (1944). Top: 1992-12-C 6/9.
- Dites populars catalanes*. (2008). Top: 2009-8-7440.
- 22 historias y un secuestro*. (1998). Top: 1999-8-2303.
- Han arribat dos homes*. (2004). Top: 2004-8-13010.
- Mi Costa Brava*. (1965). Top: 2006-8-8112.

VITRINA 4 Teatre

Com a dramaturg, Muntañola ha estat un assidu de la cartellera catalana, des que estrenà la seva primera obra, *Futbol de nit*, escrita conjuntament amb Xavier Regàs. Els seus grans èxits han estat *En Baldiri de la Costa* i *Ja tenim 600*, que també van portar-se al cinema.

- Els Orientals*. (*En Patufet*, 1938). Top: Rull C 78/63-8°.
- Blanc i negres*. (*En Patufet*, 1938). Top: Rull C 78/62-8°.
- En Baldiri de la costa*. (disc) S 2478.
- Futbol de nit*. Top: Ms 8109.
- Ja tenim 600*. Top: Ms. 7783.
- Ronyons de recanvi*. Top: Ms. 7788.
- Sacrifici de cavall*. (*En Patufet*, 1938). Top: Rull C 72/41-8°.
- En Baldiri de la costa*. Top: Ms. 7776 - 7780.
- De Sabadel a Sabadell*. Top: Ms. 7781.
- Ja venen els russos!* Top: Ms. 7785.

VITRINA 5 Publicitat

La utilització de l'humor com a tècnica publicitària fou una constant en la seva carrera. Cartells, fulletons, cromos, curt-metratges d'animació i també llibrets temàtics d'acudits, són alguns dels recursos que utilitzà per apropar diverses marques als seus consumidors. També realitzà un gran nombre d'auques.

- Esta es la historia sencilla...* Top: I Au B 42.
- Historia del Tío Nelo.* Top: I Au BC 7.
- La Patisserie.* (1976). Top: Grav 8º C XXIII/4.
- Conflicto muy complicado que provocó Manolito...* Top: I Au BC 12.
- Aventuras de Jaimito o Norit el borreguito.* Top: I Au BC 11.
- Un día cualquiera.* Top: V (7) C 28.
- El Gas.* (1975). Top: Grav 8º C XXIII/3.
- Historia Breve y sincera de una familia cualquiera...* Top: I Au BC 14.
- Hotel Costa Brava, Restaurant Can Poldo.* (2007). Top: 2007-8-18573
- El Café.* (1981). Top: Grav 8º C XXIII/2.

VITRINA 6 Dibuixos originals i auques

Els fons de la Biblioteca de Catalunya conserven un conjunt de vinyetes de Muntañola per a l'editorial Hymasa, que segurament es publicaren a *Lecturas* o a *El Hogar y la Moda*. Així mateix hi ha un dibuix que dedicà a la Biblioteca de Catalunya en la seva darrera visita, l'any 2004.

També ha estat un prolífic creador d'auques, fabricant ell mateix els ninots i els rodolins d'aquesta tradició tan nostrada.

- Original 1.* Top: XVII BC RE 23.129.
- Original 2.* Top: XVII BC RE 23.130.
- No tenen cap poema de Leopardi?* (2004). Top: XI. B 2.
- Original 3.* Top: XVII BC RE 23.131.
- Auca sense pretensions del FC Barcelona...* (1953). Top: I Au BC 2
- Heus aquí la història breu...* (1947). Top: I Au B 24.

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

<http://www.bnc.cat>

Dedicat a la
BIBLIOTECA de
CATALUNYA, amb
admiraçió i devoció

Muntañola
2004

Muntañola, la cara amable de l'humor

Del 9 de juliol al
2 de setembre de 2012

Horari de l'exposició:

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h